

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. MÁJUS 22.
VIII. évfolyam, 134. szám.

Hétfő

Halifax és Bonnet megbeszéléseitől várják Moszkva és London megegyezéseinek lehetőségét

A Duce újabb nagy beszédét tartott szemleutja során — Az egész világ megmozdul az új Palesztina-tervekkel szemben — Ciano elutazott Berlinbe — Teleki Pál gróf miniszterelnök nagyjelentőségű debreceni beszéde

Varsó és Berlin tárgyalásainak lehetőségéről ír az olasz sajtó

A nemzetközi közvéleményt továbbra is a brit-orosz egyezmény megkötésének lehetősége foglalkoztatja. A szerződés létrejötte érdekében minden előkészület megtörtént. Londonban lord Halifax elutazása előtt az alsóház külügyi bizottsága, Párisban pedig a kabinet tartott ülést, amelyeken ugyszólván kizárólag az angol-francia-orosz szövetség megkötésének módzatait beszélték meg. Lord Halifax tegnap elindult Genfbe, de utját Párisban megszakította, hogy a francia államférfiakkal tárgyalhasson. Tegnap este Bonnet külügyminiszter kíséretében tovább is utazott. Ugyanakkor Ciano gróf elindult Berlinbe, hogy aláírja az olasz-német katonai egyezményt. Hitler kancellár befejezte határmenti szemleutját és visszatért Berlinbe. Bevezést nyert Mussolini miniszterelnök szemleutja is. Berlinben aláírták a litván-német kereskedelmi egyezményt, ami megcáfolja az elterjedt ellenkező híreket. VI. György angol uralkodó kanadai utja során megjelent az ottawai parlament és szenátus ülésén, ahol rövid beszédet mondott. Politikai beszédet tartott Göbbels propagandaügyi miniszter is, aki hangsúlyozta a lengyel szilárdságát és a német-olasz haderők legyőzhetetlenségét. Részletes jelentéseink a következők:

HALIFAX PÁRISBAN

(LONDON.) (Rador.) Az alsóház külügyi bizottsága pénteken éjjel Chamberlain miniszterelnök, Halifax külügyminiszter és Butler külügyi államtitkár részvételével ülést tartott, amelyen kizárólag az angol-francia-orosz megegyezés lehetőségét tárgyalták le. Megállapodás történt Halifax, további magatartására vonatkozólag. Az ülés a szombat hajnali órákban ért véget. Halifax tegnap délelőtt 9 órakor indult el Genfbe, azzal azonban, hogy Párisban megszakítja utját és módját ejti a francia vezető politikusokkal való tárgyalásnak. Maisky szovjet nagykövet már pénteken éjjel elhagyta Londont s szombat reggel Párisba érkezik. Ott kiszállott és hosszabb megbeszélést folytatott Suric párisi szovjet nagykövettel, majd tovább utazott Genfbe, ahol a Népszövetség 105-ik ülésszakán elnökölni fog. Párisban Halifax érkezése előtt minisztertanácsot tartottak, amelynek tárgya szintén a demokráta nagyhatalmak és Oroszország közötti megegyezés lehetősége volt. Résztvett ezen a minisztertanácson Massigli külügyi államtitkár

is. Halifax délután 3 órakor érkezett meg Párisba, ahol az északi pályaudvaron Bonnet külügyminiszter fogadta. Az angol diplomata azonnal a Quai d'Orsay-ra hajtatott, ahol kezdetét vette a brit-francia értekezlet. Ezen a következők vettek részt: Halifax, Daladier, Bonnet és Massigli külügyi államtitkár.

Az értekezletről nem adtak ki hivatalos jelentést, de úgy tudják, hogy Halifax meghallgatta a francia egyezményes tervet, amelyről politikai körök a legjobb véleménnyel vannak. A sajtó kiemeli, hogy ezen az értekezleten dönt el tulajdonképpen a megegyezés sorsa, de hogy milyen irányban, azt tudni még nem lehet. Minden attól függ — írja a Temps —, hogy Maisky

Lengyelországot is bevonták a francia-angol megbeszélésekbe

(PÁRIS.) (Rador.) A francia-angol megbeszélésekbe Bonnet külügyminiszter De Langer külügyi államtitkár, Halifax angol külügyminiszter és Sir Erich Phipps mellett bevonták Lukasevics párisi lengyel nagykövetet is. Londonban és Párisban bizakodóan ítélik meg a szovjetet újra megindítandó tárgyalások lehetőségét, tekintettel a Maisky londoni szovjet követ és a Vansittart angol külügyi államtitkár között lefolyt legutóbbi tárgyalásokra. Remélik, hogy Párisnak sikerülni fog megfelelőképpen közvetíteni Moszkva és London között.

ELINDULT BERLINBE CIANO KÜLÜGYMINISZTER

(RÓMA.) (Rador.) Ciano külügyminiszter tegnap délelőtt 9 órakor indult el különvontan Berlinbe, hogy aláírja a német-olasz katonai egyezményt. Az olasz diplomata társaságában utazik Pariani tábornok olasz vezérkari főnök is. Berlin rendkívül ünnepélyesen fogadja az olasz vendégeket. Az anhalti pályaudvart feldisznították és a pályaudvar előtti térségen 8000 főből álló S. A. alakulat fog sorfalat állani. Az ünnepélyes aláírás hétfőn délelőtt lesz. Az olasz és német sajtó továbbra is rendkívül nagy fontosságot tulajdonít a katonai egyezménynek és annak világtörténelmi jelentőségét hangsúlyozza. Ugyanakkor a demokráta államok sajtója mérsékelni igyekszik az aláírás jelentőségét, megjegyezve, hogy annak amúgy is csak tüntető jellege van, mert tudott dolog, hogy Németor-

milyen széleskörű meghatalmazást kapott. Ha Moszkvából fentartották az intézkedési jogot, úgy nem valószínű, hogy a Népszövetség ülése folyamán a megállapodás létrejödhessen. Ugyancsak Londonból közlik, hogy az angol kormány Halifax elutazása előtt ismertette az érdekelt államokkal (Lengyelország, Románia, Görögország) az orosz javaslatot és az angol ellenjavaslatokat.

FRANCIA ÁLLAMTANÁCS

(PÁRIS.) A francia fővárosban tegnap nagyfontosságú államtanács volt, amely a folyó ügyeket tárgyalta le, főleg Halifax angol külügyminiszter látogatásával kapcsolatosan. Páris kissé bizakodóbban ítéli most meg a helyzetet.

MUSSOLINI RÓMÁBAN

(RÓMA.) (Rador.) A Duce tegnap befejezte piemonti szemleutját. Utolsó-nak Cuneo várost látogatta meg, ahol a lakosság és a vidékről beözönlöttek határtalan lelkesedéssel fogadták. Cuneóban a Duce beszédet is mondott, amelyet az összes leadók közvetítettek. A beszéd után a miniszterelnök megtekintette a zognei 2500 méter magaságban fekvő magnezium-telepeket, majd visszautazott Rómába.

MUSSOLINI CUNEOI BESZÉDE

(RÓMA.) Mussolini olasz miniszterelnök szombaton este Cuneóban nagy beszédet mondott. Utalt arra, hogy előző torinói beszédében bejelentette a német-olasz szerződés megkötését, amelyet hétfőn ünnepélyesen erősítenek meg Berlinben. Ez az egyezmény egy 150 millió sziklaszilárd népblokkot hoz létre. És ha bárki támadni mer ellene, úgy a nép fogja kimondani a végső szót. A tömeg lelkesen ünnepelte a Ducét és szavalókórusként kiáltotta: Nizza, Nizza. Mussolini beszédét így fejezte be: 45 millió olasz, 10 millió katona és egy rendíthetetlen hitű nép áll az olasz birodalom célkitűzései mögött. Erről sohasem szabad senkinek sem megfedkeznie.

BEFEJEZŐDÖTT A FÜHRER SZEMLEUTJA

(MÜNSTER.) (Rador.) Hitler vezérkancellár Himmler birodalmi minisz-

ter társaságában Münsterbe érkezett, ahol megsejmelte a Deutschland-ezred nagy gyakorlatait. Az ezred feladata az volt, hogy egy megerősített állást foglaljon el tüzéség segédletével. A gyakorlat kitünően sikerült és megállapítást nyert, hogy a német katonaság támadó szelleme és harci ereje kitünő. Münsteri szemléje után Hitler kancellár visszautazott Berlinbe.

ALÁÍRTÁK A LITVÁN-NÉMET KERESKEDELMI EGYEZMÉNYT

(BERLIN.) (Rador.) A cáfoló hírek ellenére megerősítést nyert az a jelentés, hogy Urbsis litván és Ribbentrop német külügyminiszterek tegnap délután Berlinben aláírták a kereskedelmi megállapodást, amely magában foglalja a memeli szabad kikötő kérdésének teljes rendezését is.

GÖBBELS BESZÉDE

(KÖLN.) (Rador.) Göbbels propagandaügyi miniszter Kölnben egy kiállítás megnyitása alkalmával nagyobb beszédet tartott, amelyben összehasonlítást tett a totális és a demokráta államok propagandája között. Majd a következőket mondotta: „A Harmadik Birodalomban a Führer egyesíti a német nép jogait és kötelességeit. A német hadsereg győzhetetlen és ez a nyugalom adja meg az erőt a további jogok kivívására. A Führer mögött áll az egész nemzet és az állig felfegyverezett hadsereg milliói. Hitler kancellár tudatában volt annak, hogy csak az erős nemzetek tudják megőrizni a békét és ezért erősítette meg a német népet. Anglia bekerítési politikájával szemben áll a fasiszta-nemzeti szocialista katonai erők hatalmas blokkja. Olyan erő ez, amelyre nem volt példa még, mert két újjászülött nép összefogásáról van szó. Nyugodtan mondhatom — hangsúlyozta —, hogy a teugely legyőzhetetlen. A német nép ennek ellenére sem akar háborút, de jogait érvényesíteni fogja.

Az összegyűlt nagyszámu hallgatóság a beszédet óriási lelkesedéssel fogadta.

LENGYEL-NÉMET GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK

(BERLIN.) (Rador.) Hétfőn veszik kezdetüket a lengyel-német gazdasági tárgyalások, amelyeknek lefolytatására a lengyel küldöttség már meg is érkezett a német fővárosba.

BERLINBE UTAZOTT CHWALKOWSKI

(PRÁGA.) (Rador.) Chwalkowski, a csehszlovák kormány volt külügyminisztere a cseh-morva protektorátus képviselője lett Berlinben. Chwalkowski ugyanolyan hatásköre lesz, mint amilyen annakidején a német szövetségi államok képviselőinek volt Berlinben. A cseh diplomata állásának elfoglalására Berlinbe utazik.

VARSÓ ÉS BERLIN ESETLEG TÁRGYALNI KEZDENEK

(RÓMA.) A Messagero című lap közlése szerint Lipsky berlini lengyel nagykövet visszatért állomáshelyére és állítólag kormányától utasítást kapott, hogy esetleg kezdjen tárgyalásokat a német kormányval. A hír még megerősítést igényel, annál is inkább, mert Moltke varsói német nagykövet még május 5-én visszatért Varsóba, de

eddig még nem tudott közvetlen tárgyalásokba kezdeni Beck lengyel külügyminiszterrel.

MA GYÜLÉSTILALOM VAN A CSEH-MORVA PROTEKTORÁTUSI TERÜLETEN

(PRÁGA.) A cseh-morva protektorátusi területen szigorú gyűléstiltalom van. Ma van ugyanis egy éves évfordulója annak, hogy Benes államfő elrendelte Csehszlovákia haderejének mozgósítását Berlin ellen, amely után a békés kibontakozást lehetetlenné tette. A cseh szélsőséges mozgalmak mára részben nacionalista részben marxista megmozdulásokat terveztek, de ezt a gyűléstiltalom miatt nem tehetik meg. A cseh nemzeti egységpárt viszont a napot az általános kibékülés és nemzeti egyetértés napjának minősítette és így akarja megülni.

Ugyancsak Prágából jelentik, hogy a cseh fasiszták Gajda vezetésével kilépnek a cseh népközlési mozgalmából, mert annak működésével nincsenek megelégedve.

GRÓR TELEKI PÁL DEBRECENI BESZÉDE

(BUDAPEST.) Gróf Teleki Pál miniszterelnök tegnap a MÉP nagygyűlésén propagandabeszédet tartott. Hangoztatta, hogy a kormány magyar és keresztény jobboldali politikát folytat, hangsúlyozta, hogy jobboldali magyar politikát, mert nem minden jobboldali megmozdulás alkotmányosan magyar jellegű. A mai helyzet, amely átmenet és megrázkodtatásokkal teli, nem enged kísérletezéseket. Végül kijelentette, hogy a választások alatt nem szabad elfogadni az országba esetleges beguruló idegen pénzt. Minden körülmények között óvakodni kell a választás tisztaságát megzavaró tényektől.

A LENGYELORSZÁGI NÉMETEK TILTAKOZÁSA

(KATTOWIC.) A Tomasowban nemrég történt súlyos németellenes kilengés miatt Wieser Philip volt szenátor, a lengyelországi német ifjúság vezetője beadványt intézett a lengyel miniszterelnökhöz és ebben erősen tiltakozik a tomasowi incidensek miatt. Követelte egyben a vizsgálóbizottság kiküldését és a bűnösök megbüntetését.

VI. GYÖRGY OTTAWÁBAN

(OTTAWA.) (Rador.) VI. György uralkodó részt vett a kanadai parlament és szenátus ülésén. Ez az első eset, hogy az angol uralkodó megjelenik a dominium törvényhozó házaiban. A király a szenátusban rövidebb beszédet is mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy az angol birodalom a nemzetek szabad egyesülése elvét követi és emellett ki kell tartania minden politikuskának. Este nagyszabású diszebed volt, amelyen megjelentek a kanadai politikai, társadalmi, katonai előkelőségek, továbbá a diplomáciai testület tagjai is.

NAGY CSAPATSZEMLE OTTAWÁBAN

(LONDON.) VI. György király születésnapja alkalmából tegnap Ottawában nagy katonai csapatszemle volt, mely fényes keretek között ment végbe.

TEVÉKENYKEDIK TOKIO

(TOKIO.) (Rador.) Tokióban a Domei iroda jelentése szerint élénk diplomáciai tevékenység uralkodik. Hiranuma báró miniszterelnök részéről jelentőségelteljes intézkedések várnak, mert úgy vélik, hogy a legközelebbi napokban fontos közléseket tesz az antikomintern egyezményről kapcsolatban. Az is élénk feltűnést keltett, hogy a miniszterelnököt a mikádó 2 és fél órási kihallgatáson fogadta. Beavatottak véleménye szerint rövid időn belül sor kerül a német-olasz-japán katonai szerződés megkötésére.

JAPÁN ANGLIÁRA SZERETNE NYOMÁST GYAKOROLNI

(LONDON.) (Rador.) A lapok szerint a kommunistáellenes egyezmény kiterjesztése, illetve Japánnak a tengelyhatalmakhoz való szorosabb csatlakozása főleg azért szükséges, hogy így Japán nagyobb nyomást tudjon gyakorolni Angliára, illetve a szovjetre és a japán-kinai háború mielőbbi befejezésével Távolkeleten biztosíthassa magának a minél teljesebb hegemoniát.

TOVÁBB FOLYIK A SPANYOL-ORSZÁGI ÖNKÉNTESK HAZASZÁLLÍTÁSA

(NÁPOLY.) (Rador.) A Toscana hajó fedélzetén tegnap újabb ezer olasz önkéntes érkezett haza Spanyolországból, akiket lelkes ünnepeléssel fogadtak. Közlebből újabb önkéntes csoportok hazakerkezését várják.

A FRANCIA FLOTTA KÖRUTJA

(PÁRIS.) (Rador.) A francia atlanti flotta — amint a tengerészeti hivatal közli — a nyár folyamán nagyobb körútra indul. Meglátogatja az angol, hollandiai és belga kikötőket. A látogatásnak nincs politikai jelentősége.

ÚJ ANGOL KATONAI ATTASÉ

(LONDON.) (Rador.) Richard Shelley kapitányt tengerészeti attasévé nevezték ki Németország, Dánia, Svédország, Litvánia, Lengyel-, Finn-, Lett és Észtország számára. A főszékhely azonban Berlinben lesz.

ANGOL-FRANCIA KATONAI INTÉZKEDÉSEK

(LA VALETTE.) (Rador.) Málta és Gazzo szigetein nagy megerősítési munkálatok folynak és ugyanakkor fontos védelmi gyakorlatokat is tartottak, amelyek a legteljesebb sikerrel pártak. Ugyanakkor Birkenheadből jelentik, hogy új angol tengeralattjárókat, Bordeauxban pedig új francia torpedónaszádokat bocsátottak vízre.

KIRÁLYI LÁTOGATÁSOK

(BRQSSZEL.) (Rador.) Vilma holland királynő kedden háromnapos tartózkodásra a belga fővárosba érkezik és közben metekint a liegei nemzetközi kiállításra is. A királynő látogatása Lipót belga király hágai látogatásának viszonzása kíván lenni. Ugyanakkor

Chamberlain beszédének visszhangja

(RÓMA.) Az olasz sajtó behatóan foglalkozik Chamberlain legutóbbi beszédével. A Popolo di Roma szerint a beszéd azt célozná, hogy a tengerihatalmak tegyék le a fegyvert és azután lehet szó a tárgyalásokról. Az elmúlt 20 év után azonban erről már nem igen lehet beszélni. A lap szerint a beszéd nem sok újat tartalmaz és azt mutatja, hogy London és Moszkva megegyezésének lehetősége nem nagyon biztató.

A német sajtó szerint Chamberlain beszédében nem voltak pozitívumok. A beszéd tulajdonképpen burkolt beismerése volt a tengelyhatalmak elleni bekerítési politikának. Nagy jelentőséget tehát nem lehet tulajdonítani e megnyilatkozásnak, annál inkább, mert a beszéd jórészt fentartja a Németország elleni vádaskodásokat.

MEGMOZDUL AZ EGÉSZ VILÁG ZSIDÓSÁGA

(NEWYORK.) Két nagy szakszervezet száma, politikai előkelőség, köztük a La Guardia newyorki polgármester aláírásával tiltakozó iratot juttatott el Chamberlainhoz az új palesztinai politika miatt. A lengyelországi zsidóság sorozatos gyűléseket tartott a azok határozataiból kifolyólag emlékiratot juttatott el gróf Szebeck helyettes külügyminiszterhez, amelyben élesen óvást emel az új Palesztina-politikával szemben. A párisi lapok szerint a palesztinai zsidóság általános passzív ellenállásra készül Goldman, a Jewish Agency állandó népszövetségi megbízottja, hogy Anglia magatartása ellenében áll a Balfour-nyilatkozattal és a mandátum megbízatással. Ezért a világ egész zsidósága felveszi ellene a harcot. A palesztinai zsidóság pedig nem fog résztvenni semmiféle olyan angol részről tervezett akcióban, amely azt a politikát akarja megvalósítani. A washingtoni szenátusban King szenátor éles szavakkal fejezte ki sajnálkozását a palesztinai politika ellen, amely az ottani zsidóságot kiszolgáltatja az arab terroristáknak. Hull külügyminiszter kijelentette, hogy a kormány gondoskodni fog a palesztinai arab zsidók jogainak megvédéséről a londoni kormánytól pedig részletes felvilágosítást kérnek palesztinai terveiről. Az amerikai sajtó a palesztinai tervek miatt angolellenes magatartást vett fel és az annyira megy, hogy még az angol uralkodópár tervezett washingtoni látogatásáról sem irnak olyan barátságos szellemben, ahogy azt

Berlinből jelentik, hogy Pál jugoszláv kormányzóherceg és felesége Olga hercegnő június 1-én látogatnak el Berlinbe.

BEZÁRJÁK A PRÁGAI ANGOL KÖVETSÉGET

(LONDON.) (Rador.) Az angol kormány elhatározta, hogy a prágai angol követséget bezárja s ezáltal az előlotti vita Berlin és London között megszűnik.

LAPBETILTÁSOK DANZIGBAN

(VARSÓ.) (Rador.) A Pat újságok jelentése szerint a szabad város hatóságai Danzigban betiltották a következő lengyel lapok megjelenését: Ilustrowany Kurjer és Kurjer Baltický címűeket öt-öt, a Gazeta Gdanskát pedig három hónapra.

HODZSA NEM POLITIZÁL

(PRÁGA.) (Rador.) A Ceteka jelentése szerint a hatóságok megcáfolják azt a hírt, hogy Hodzsa volt csehszlovák miniszterelnök résztvenne a Népszövetség legközelebbi ülésén, mint Csehszlovákia képviselője. A Ceteka megjegyzi, hogy Hodzsa lemondása óta nem foglal közlik politikával és visszavonultan él Svájcban.

FRANCO NYILATKOZATA

(MADRID.) (Rador.) A Caudillo győzelem ünnepe alkalmával nyilatkozatot adott, amelyben kijelentette, hogy a spanyol hadsereg diadala nyugalmat teremtett az egész országban és így

nem vult szükségessé, hogy a spanyol kormány külföldi hatalmakkal katonai szerződést kössön.

A Havas távirati iroda a nyilatkozatot, mint különös érdekességet említi meg.

eddig tették. Ezt a hangulatváltozást kifejezetten London újabb palesztinai tervei okozták.

JAPÁN CSAK RÉSZLEGES KÖTELEZETTSÉGEKET VÁLLAL

(TOKIO.) A japán kormány az európai helyzettel foglalkozva leszögezte, azt az álláspontját, hogy Kinával és a szovjettel való ellentétei miatt nem vállalhat Európában nagyobb kötelezettségeket, inkább erkölcsi és egyéb vonatkozásban támogathatja a tengely hatalmakat a legteljesebb rokonszenv alapján.

KAVARODÁS EGY NYILAS RÓPIRAT KÖRÜL

(BUDAPEST.) Tegnap Magyarországot elárasztották a német földről küldött magyarnyelvű nyilas rópiratokkal az úgynevezett zöldkönyvvel, amelyek a Hubay-féle nyilasmozgalom és a Szálassy-féle mozgalom, valamint a Magyarországi című lap betiltásával foglalkoztak és éles támadásokat intéztek megengedhetetlen hangon és valótlán adatokat tartalmazva közéleti előkelőségek ellen. Az Esti Újság híradása szerint a kormány többoldali feljelentés alapján utasította a rendőrséget, hogy az ügyben haladéktalanul járjon el. A budapesti főkapitányság politikai osztálya az ügyességgel érintkezésbe lépve, a rópiratokat lefoglalta és megindította a nyomozást a rópiratok szerkesztőinek és szétküldőinek kiderítésére. Valószínűnek látszik, hogy külföldre szökött nyilas-vezetők munkájáról lehet szó és miután ezek neveit ismerik, esetleg meg tudják hamarosan állapítani a tulajdonképpeni bűnösöket. Hubay Kálmán országgyűlési képviselő, a nyilasok egyik vezetője a Magyar Szó munkatársának kijelentette, hogy a kérdéses rópiratot nem látta és ahhoz neki és párhiveinek semmi köze nincs. Tiltakozik tehát minden ilyen természetű beállítás ellen. Ugyan csak Budapestről jelentik, hogy Győrben a nyilaskeresztesek nem tudták jelöltet állítani, mert a jelöléshez szükséges aláírásokat nem tudták megszerezni.

— A gyermekkertészeti oktatók kongresszusa. Június 25—28. napjain tartják Bukarestben kongresszusukat a gyermekkertészeti oktatók. A jelentéseket a Szövetség Eroului 2. szám alatti bukaresti címére kell küldeni.

Véget ért a magyarországi katolikus nagygyűlés

(Budapest.) A katolikus nagygyűlés tanácskozásai szombaton befejeződtek. Czapik Gyula dr. apostoli protonotárius tartott záróbeszédet, majd Szűllő Géza, a felvidéki magyarság ismert vezetője vezére méltatta a Szent István-gondolat örök jelentőségét és tanulságát, utána Serédy Jusztián mondott rövid berekésztő beszédet és ezzel a háromnapos országos katolikus nagygyűlés véget ért.

Jestedzés

Megérkezett az angol válogatott Bukarestbe. Bukarestből jelentik: Az angol válogatott labdarúgócsapat szombaton este a belgrádi menetrendszerű gyorsan megérkezett Bukarestbe. A pályaudvaron díszes fogadtatásban részesítették az angol labdarúgókat. A pályaudvaron rendezett fogadtatáson nagyszámú sportember vett részt, akiknek sorában megjelent Marinescu tábornok, a labdarúgószövetség elnöke is. Az angol csapat megérkezése után szállására hajtattott. A szerdai mérkőzésig zárt ajtók mögött edzést tartanak az ANEF stadionban.

Megváltozott a lettek ellen szereplő román B. válogatott összeállítása. Bukarestből jelentik: A labdarúgószövetség tegnap este megváltoztatta a lettek ellen megjelölt román B. válogatott csapat összeállítását. Az új összeállítás a következő: Szadovszky, Duce, Felecan, Páll, Pierariu, Nistor, Bogdan, Floesteanu, Reuter, Prasler, Ene.

Edzőt szerződött a román sportszövetség az atléták olimpiai előkészítésére. Bukarestből jelentik: A román sportszövetség elhatározta, hogy a helsinki olimpiára kiküldendő atléták előkészítésére külföldi edzőt szerződött.

— Repülőnap Szentese. Szenteseről jelentik: Gróf Teleki Pál miniszterelnök, a kormány több tagja, valamint a társadalmi előkelőségek részvétele mellett felavatták a szentesi nagy repülődandárt és megtartották hat vitorlarepülőgép keresztelőjét. Az ünnepségeken Teleki miniszterelnök hosszabb beszédet mondott, amelyben a repülés jelentőségét méltatta.

— Guncser Nándor kolozsvári művész készítette Gheorghes Ripert a párisi egyetem jogi kara dékánjának diszdisktori oklevelét. Megírtuk, hogy a kolozsvári egyetem ünnepélyesen diszdisktorrá avatta Gheorghes Ripertet, a párisi egyetem jogi karának dékánját. A diszdisktori oklevelet Guncser Nándor, a neves kolozsvári festőművész és rajzoló tervezte. A Guncser különleges eljárásával preparált diszdisktori oklevél Kolozsvár és Erdély címerét tünteti fel, a latinnyelvű szöveg kezdetétől pedig művészi ízléssel és egyéni tervek szerint ékesítették és a régi kódexek inicialéihoz hasonlóan a középkori művészet jellegzetes sajátosságait tükröztetik vissza. A diszdisktorok művészi megtervezése és tökéletes kivitele a kolozsvári egyetemi tanári karának legteljesebb elismerésével és dícséretével találkozott és minden tekintetben megnyerte a kiváló francia tudós tetszését is. A diszdisktori oklevél megtervezése és elkészítése Guncser Nándor művészi elhivatottságának és képességeinek újabb bizonyítéka volt.

— Olasz tudós városunkban. Az Olasz Kultur Intézet kolozsvári osztálya működését szerdán, május 24-én lezárja egy ünnepi előadás keretében. Az előadás a „Colegiul Academic” kis dísztermében lesz megtartva Elide Umberto Cianciolo professzor által, akit a kolozsvári Kulturintézet ez alkalomra meghívott. Az előadás tárgya „A jótékony és tanulság Dante művében.” Cianciolo tanár elismert filológus és a regény-irodalom terén elismert szakember. Pályafutását a florencei egyetemen kezdte, ahol az irodalmi kar filológiai segédtanára volt. Már az első munkái nagy elismerésre találtak. Svájcban is működött, mint kiadott olasz tanár. Az idén Bukarestben mint előadó tanár működik az irodalmi fakultáson, az olasz nyelv és irodalom szakon. Az előadásra az összes érdeklődőket ezúton is meghívjuk.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK a vasárnap reggel megjelenő lapunkban szavanként 2 lej, vasatagabb betűkkel 4 lej, legkisebb hirdetés 20 lej. Jelítség és cím nélküli hirdetések kezelési díja 10 lej.

ADÁS-VÉTEL

EGY mély modern gyermekkocsi és egy sportkocsi eladó. Bothosné. Cal. Motilor 28. szám. (7536)

GYERMEKKOCSIKAT, sportkocsikat legmodernebb kivitelben gyári árban kaphat kiskorúak fogházában, Str. Fabrica de Zahar 47. Allandó raktár. Nagy választék. Mindennemű javítást és festést olcsón vállalunk (7318)

ALLÁST KAPHAT

EGY jólfizető asszonyt vidékre keresek. Értekezni lehet: Str. Regală 40. (V 7408)

GYAKORLOTT diótörő nők felvételt. Str. Nic. Iorga 17. szám. (7624)

VARRODÁBAN tanulóleány felvételt. Értekezni Str. Gh. Lazar 4. Zaudererné. (7622)

HARISNYASZEMFELSZEDÉSHEZ segítőket keres Schildkraut, Piața Unirii 9. (7620)

KÜLÖNFÉLÉK

NEMET nyelvet biztos sikertel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székely-uc, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőné. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórákat, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cím a kiadóban. (T1775)

TÜZIFÁT a legjobb minőségben 50 kg-tól feljebb hazaszállítunk. Glaser faterlep. Str. Iasilor 1-3 Telefon 21-25. (7231)

KÖVACSKOK, szabók és háziasszonyok figyelmébe. Elsőrendű faszen kiciben és nagyban állandóan kapható Glaser faterlep, Str. Iasilor 1-3 Telefon 21-25. (7232)

KIADÓ LAKÁS

ÁTHELYEZÉS miatt egy 2 szobás összkomfortos lakás külön telken, azonnalra kiadó. Str. Budai Deleanu 16. (6793)

KIADÓ szép nagy szoba konyha mellékhelyiségekkel Cicio Pop 118 alatt. — Ugyanott eladó sötétkék női kabát, fekete kosztüm, irodai köppeney, női és férfi cipők, férfi ingek, patefon lemezekkel, paradicsomok és különféle üvegek. (7369)

KIADÓ 2200 nm. telek nagy épületekkel alkalmas iparüzemnek, vagy állattenyésztésnek. Erd.: Dr. Arlesan „Salvarea”. (7435)

PEKSÉG 3 kemencével, bevezetett kiskenyérüzlettel azonnal kiadó. Cím a kiadóban. (7584)

Zománcablak

(Apartamentul No.) az ingatlan törvény alapján beszerezhetők.

BOROS
papírkereskedésben

Rádió

HÉTFŐ, május 22.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Lemezek. 13: Hírek, időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vizálsjelentés. 13.05: Vladescu zenekar. 14: Hírek. 15.10: Időzerű anyag. 19: Időzerű anyag. — 19.17: Szórakoztató zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éternd. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.10: Ének. 13.40: Hírek. 14.30: Fuvószenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Diákféltára. — 17.45: Hírek. 18.10: Jazz zene. 18.40: Előadás. 19.10: Cigányzene. 19.50: Vita-est. 20.15: Hírek. 20.25: Előadás. 21: Szalon-ötös. 22: Hírek. Beethoven szimfónia. — 23.35: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

— Május 20-án megkezdődött a nyugdíjak és állami tisztviselői fizetések folyósítása. A hivatalos lap rendelet-törvényt közöl, amely kiutalja a május havi fizetéseket és nyugdíjakat. A folyósítás május 20-ával vette kezdetét a pénzügyigazgatóságoknál.

— **Motorkerékpárosok** pusztulása. Brüsszelből jelentik: Két katonai motorkerékpár. Brüsszel közelében összeütközött egy gépkocsival. Az összeütközésnél a két motorkerékpáros életét veszítette.

— Sorozatos letartóztatások Morvaországban. Varsóból jelentik: A Havas Ügynökség híradása szerint több lengyel lap azt írja, hogy a német hatóságok a morvaországi Brünnben letartóztatták Szobotka rendőrpáncsnokot és 28 rendőrgyőzőt. Azzal vádolják őket, hogy németellenes röpiratokat terjesztettek.

Jóváhagyta a királyi helytartóság a városi bizonyítványok kiállításai illetékének leemeléséről szóló szabályrendeletet

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A város vezetősége, mint jelentettük, az új város-háza felépítési alapjának előteremtésére külön szabályrendeletet készített, amelynek rendelkezései alapján új, magas illetékeket állapított meg a város által kiállított bizonyítványok után. A szabályrendeletet a város vezetősége már letárgyalta és felterjesztette jóváhagyásra a királyi helytartóság-hoz.

A kormány kolozsvári képviselőtől most érkezett meg a leirat a város-házára, amely tudtul adja a város vezetőségének, hogy a szabályrendeletet

Háztulajdonosok!

Előírás szerinti lakás emell számtáblák kaphatók Libraria „GLOBUS” str. Regina Maria 10.

változtatás nélkül jóváhagyta. Az új szabályzat tehát azonnal életbe lép, miután megjelent a város hivatalos lapjában. A szabályrendelet alapján a város által kiállított bizonyítványok lényegesen megrögzülnek. Külön illetéket kell ezután fizetni a városhoz benyújtott kérések után. Magasabb lesz az illeték az állampolgársági, erkölcsi, nemoptálási, születési, halálzási és házassági bizonyítványoknál is. Külön 500 lejes illeték terheli az új taxiangedélyeket, ugyszintén az ezután kiadandó bérkocsisengedélyeket is.

Háromévi fogházbüntetésre ítélték a féltékeny férjet, aki fejszecsapásokkal nyomorékká tette feleségét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári bűnügyi tábla Periescu tanácsa előtt izgalmas tárgyalás folyt le. A vádlott Augustin Florescu, a hunyadmegyei Breazova községben lakó földműves volt. A házaspár között féltékenység miatt gyakori volt a civakodás. A fiatal asszony megunva férje állandó szemrehányását és veszekedését a múlt év november 16-án elhagyta férjét és külön költözött. Az asszony eljárása annyira felbőszítette a féltékeny és szerelmes férjet, hogy fejszét ragadott és azzal többször élettársára sujtott. A borzalmas fejszecsapások következtében a fiatalasszony elvesztette jobb-

kezét, arca pedig a súlyos zúzott sebekből borzalmasan eléktelenedett.

Florescu Augustin ellen gyilkossági kísérletért indult meg az eljárás. A kolozsvári bűnügyi tábla előtt a vádlott megtörtén ismerte be tettét, enyhítő körülménynek kérve betudni, hogy nagyon szeretette feleségét, akire féltékenykedett és aki őt hűtlenül elhagyta. A bűnügyi tábla 3 évi fogházbüntetésre ítélte Florescu Augustint és kötelezte, hogy a súlyos sérüléseket szenvedett és egész életére nyomorékká tett asszonynak 25.000 lej kártérítést fizessen.

Tömegesen érkeznek az önkéntes felajánlások a hadsereg beruházás céljaira

(BUCURESTI.) A hadsereg felszerelésének kérdése és a nemzetvédelem megerősítése nemcsak a vezető körök legfőbb gondja, de élénken foglalkoztatja az ország egész lakosságát, mely nagy lelkesedéssel és áldozatkészséggel siet a nagyfotosságu célokat önkéntes adományokkal és felajánlásokkal megerősíteni. A hadfelszerelési minisztérium Budisteanu ucca 16. szám alatt levő hivatalos helyiségébe úgy a fővárosból, mint a vidékről naponta tömegesen érkeznek a nemzetvédelmi célokra az adományok. A felajánlott összegek különbözők, kisebb-nagyobbak, de szemléltető módon bizonyítják az állampolgári öntudat és a nemzeti szolidaritás megnyilvánulását a határok védelme érdekében, amelyekért vagyont, becsületet és román vért hajlandók feláldozni. Slavescu beruházási miniszter ezután köszöni meg az alábbi személyeknek és intézményeknek adományait:

Az alsódunai nyugdíjas köztisztviselők egyesülete 15.000, a fogarasi pénzügyigazgatóság ezer, a R-Sarat-i pénzügyigazgatóság 10.608, G. M. Ef-timiu et Co. Bank 9600, lugosi állami kórház 5500, Rompalul rt. Constanta 8426, Semnalul lap 8272, Gr. Cristescu lelkes egyetemi tanár havi 1000, Manole Ciupala temesvári vasúti vendéglős 12.000, a dolji halászköz szervezete 1000, breazai kiképző központ 5789, a cernovicimegyei prefektúra pénzügyi osztálya 14.670, barladi kereskedelmi és iparkamara 20.000, a Ramnicul Valcea-i vágóhid tisztviselői és mászarsai 7900, különböző prefekturák 522.191, Roza Alter Chon Galati 2000, a szatmári pénzügyigazgatóság tiszt-

viselői 33.875, a Nemzeti Bank főkönyvelőségének tisztviselői egy napi járandósága, marosvásárhelyi Solidaritatea szervezet 3050, a Gözhajók egyesült ügynökségének személyzete Braila 10 ezer, a katonai előkészítő ifjak felügyelősége, szekció-parancsnokai, alközpontjai és központjai egyenként 20—20 lej, míg az ide beosztott tisztviselőktől egy napi járandóság, a tengerparti tartomány munkabizottságának és a constantai kikötő munkásainak állandó, illetve ideiglenes személyzete egyenként 300 lej, az első és 50 lejt a második kategóriánál, a román Nemzeti Bank igazgatósági tagjai a bank és fiókjainak egész központi és fiókiszemélyzete egy napi járandóságának megfelelő összeg. Máramaros megye megyefőnöksége, M. Crisan ezredes, a prefektúra személyzete, főszolgabírói, jegyzői és technikai személyzete 10.797, Burdachi Cordon község primári hivatala (Cetatea-Albamegye) 500 Hugo Cattich Constanta 5000, a Dipragia képviselőlete Bucuresti 100 ezer, Lictental község (Cetatea-Albamegye) 1000, a Baierancai III. adóhivatal (Cetatea-Alba) 200, a sarati V. számú adóhivatal Cetatea-Alba 5700 lej.

A miniszterelnökség ugyanakkor közölni teszi, hogy folyószámlaváltozás lett szükségessé és ezért az összes nemzetvédelmi alapra szolgáló összegeket és jegyzéseket májól kezdve a Román Nemzeti Banknál és fiókjainál F. 203 folyószámlára kell eszközölnie.

Ma tartja az EGE közgyűlését

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az Erdélyi Gazdasági Egylet ma, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg a Capitol-mozgóban dr. Szász Pál elnökletével ezévi rendes közgyűlést, amely iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg és amelyre hatalmas számban vonulnak fel Erdély magyar gazdái. A közgyűlésen a szokásos tárgysorozaton kívül letárgyalják az alapszabályok módosítását is és megejtik a vezetőség és tisztikar választását.

Reuter jelenti:

(DUBLIN.) A dublini rendőrség egy magyarországi ir szervezkedést leplezett le, amelynek az volt a célja, hogy további merényleteket kövessen el. Huszonhét személyt letartóztattak.

(LONDON.) A Jewish Agency központi irodáját Washingtonba akarják áthelyezni (BERLIN.) Hitler kancellár kihallgatáson fogadta Ribbentrop külügyminisztert, akivel hosszasan tárgyalt.

(BELGRÁD.) A szerb-horvát megegyezés érdekében a főiskola diáksága többnapos, újabb sztrájkra határozta el magát.

(OSLO.) Amint a későbbi jelentésekből kiderült, a Fehér tengeren elsüllyedt hajó a szovjetországi flotta cirkálója, a „Turga” volt, amelynek 600 főnyi legénysége is elpusztult.

(VARSO.) Megnyitották a Varsó-London légi járatot. Az új járat érdekessége, hogy nem fog német területen áthaladni.

(KÖLN.) Megkezdődtek a jugoszláv-német kereskedelmi és árucsereforgalmi tárgyalások.

(DAMASZKUSZ.) A szír fővárosban nagy tüntetés zajlott le a szandzsáknak Törökországhoz való csatolása ellen. A me nem kormányzósági épület előtt csoportosult és hevesen szidalmazta a francia kormányt.

(VARSO.) A lengyel hatóságok újabb kommunista szervezkedésről rántották le a leplet. Tizenkét személyt, köztük egy kommintern ügynököt letartóztattak.

(BELGRÁD.) Cvetkovics miniszterelnök hír szerint a jövő hét keddjén újra megkezdte tárgyalásait a szerb-horvát kiegyezés ügyében.

(ROMA.) III. Viktor Emanuel olasz uralkodó június havában Líbiába utazik, hogy résztvegyen a Tripolis környékén megrendezendő nagy hadgyakorlatokon.

(WASHINGTON.) A szenátus belügyi bizottsága elhatározta, hogy messzemenő védelemben részesíti azokat a politikai menekülteket, akik önhírbőlükön kívül kerültek emigrációba.

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnök a hétvéget Londonban tölti és ma tárgyalni fog Corbin francia nagykövettel.

— **Jorga, koronatanácsos** külföldi előadásai. Bukarestből jelentik: Jorga professzor koronatanácsos tegnap felesége társaságában elutazott a Simplon vonattal. Az elutazó Jorgát barátai nagy számmal búcsúztatták az állomáson. A kiváló tudós Brüsszelbe és Párisba megy, ahol sorozatos előadásokat tart, ahonnan június 6-án tért vissza az országba.

— **A brassóiak majálisa.** A Kolozsváron élő brassóiak hagyományos majálisukat ma tartják meg a Hója-erdőben a szokott szép keretek között.

— **Ma lesz a katonai előkészítő ifjak nagyszabású ünnepsége.** Ma, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a városi sporttelepen a katonai előkészítő ifjak nagyszabású ünnepséget rendeznek.

— **Kedvezően alakul a vetéshelyzet.** Bukarestből jelenti a Rador: A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint a mezőgazdasági helyzet országszerte kedvezően alakult. A gabonafélék fejlődése elég kedvezőnek mondható időjárás folytán szép és rendes fejlődést mutat. Egyes terményfélékben a gabonabetegségek fellépése kisebb veszedelmet jelent, de ezek elhárítására megtörtént a szükséges intézkedés.

— **Időjárásjelentés.** A bukaresti időjárásutató intézet jelentése: változó-köny égbeoltzat, változó idő.

— **Tornavizsgák a helybeli gimnáziumokban.** A kolozsvári ref. kolégium szokásos tornavizsgáját ma, vasárnap délután 4 órakor rendezik meg. Ugyancsak ma délután fél 4 órai kezdettel tartják meg a román, kath. és ref. főgimnázium ifjúságának a szokásos évi tornaünnepségeit is.

— **Megszűnt a La Liberté.** Párisból jelentik: A La Liberté című lap, a francia néppárt hivatalos újságja, amely Jacques Dorriot főszerkesztésében jelent meg, tegnap bejelentette, hogy további megjelenését becsünetti.

— **Ma lesznek a román ifjúság dijkiosztási ünnepségei.** Bukarestből jelentik: A román ifjúság dijkiosztási ünnepségeit a fővárosi Atheneul Roman helyiségeiben ma, vasárnap délután 3 órai kezdettel tartják meg.

— **Megkezdődött a spanyolországi olasz önkéntesek hazaszállítása.** Rómából jelentik: A Spanyolországban harcolt olasz önkéntesek hazaszállítása megkezdődött. Tegnap Nápolyból újabb öt hajó indult utba Cadiz felé, hogy az olasz önkéntesek további hazaszállítást intézzék.

— **Adósztrájk Palesztinában.** Jeruzsálemből jelentik: Az összes birtoktulajdonosok és szabadfoglalkozásuk kimondották, hogy mindaddig nem fizetnek adót, amíg az angol kormány a Fehér könyv rendelkezéseit nem vonja vissza.

— **Üngyilkos lett a gyárkönyvelő.** Bukarestből jelentik: Megdőbbsé öngyilkosság történt a fővárosi Vulcan-gyár közelében. Sarbu Adrian, a jutyagár könyvelője a berobogó motorosvonat elé vetette magát, amely halálra gázolta. Tettenék okát a vizsgálat van hivatva kideríteni.

— **A görög orvos hőstette.** Athénből jelentik: A sajtó rendkívül melegen méltatja egy görög orvos hősi viselkedését, aki a kórházban éppen egy beteget operált, amikor ott tűz ütött ki. Az orvos csodálatos bátorsággal végrehajtotta a műtétet és csak azután hagyta el az épületet, megmentve a beteget. Néhány perc múlva az épület menyezete beomlott. A többi betegeket még idejében sikerült megmenteni. A görög kormány az orvost magas kitüntetésben szándékozik részesíteni bátor viselkedéséért.

— **Norvég repülőgép mentette meg a Sarkvidéken megbetegedett francia kutatót.** Oslóból jelentik: Lapjelentések szerint egy norvég repülőgép, amelyet Grönlandba küldtek, hogy onnan elhozza a Sarkvidéken megbetegedett gróf de Micard francia kutatót, sikeresen végrehajtotta küldetését és a beteget a „Veslefari” hajó fedélzetére vitte, amely tegnap délután a grönlandi partvidékekre is ért. Micard gróf egy Willie Knutsen norvég alattvaló társaságában, aki szintén megbetegedett, tudományos kutatásokat végzett a Sarkvidéken.

— **Vonat elé vetette magát Bukarestben egy fiatal nő.** Bukarestből jelentik: Tegnap reggel a Pantelimon-uton az egyik átjárónál egy fiatal nő az egyik elrobogó tehervonat elé vetette magát. Reménytelen állapotban vitték a kórházba, ahol rövidesen kiözvenvedett. Megállapították, hogy az öngyilkos Cecilia Petre Defeledin marosvásárhelyi fiatal nővel azonos, aki szerelmi okokból követte el tettét.

— **Elvesztett a Rapid autóbusról a jegytömb.** Török Mihály, a kolozsvári 8. számú Rapid autóbussz jegyzedője tegnap délelőtt elvesztette a gépkocsin a 8 lejes közvetlen utra érvényes jegytömbjét. A károsult jegykezelő lapunk utján is kéri a becsületes megtalálót, hogy a részére értéktelen jegytömböt kellő jutalom ellenében szolgáltatassa be Calea Regele Carol II. 94. szám alatt levő lakására, vagy adja át a főterti autóbusszmegállónál szolgálatot teljesítő Baciú forgalmi főnöknek. A jegytömb bárki részére értéktelen, mert a jegykezelő a jegyek sorszámaikat ismeri és így, aki ezekkel a jegyekkel kísérelné meg az utazást, súlyos következményeket kellene viseljen.

Erzsébet királyi hercegnő fél-millió lejt adományozott hadsereg-beruházási célokra

(BUCURSTI.) (Rador.) Calinescu miniszterelnök a következő levelet intézte Erzsébet királyi hercegnőhöz:

„Királyi fenség! A legmélyebb köszönetemet tolmácsolom Fenségednek, hogy félmillió lejt kegyeskedett adományozni hadseregberuházási célokra. Az ország népe mélyen meg van hatva a dinasztia tagjainak ettől a mély hazaszeretettől és gondoskodásról tanúságot tevő tettéről, mely újabb bizonyosága legnemesebb érzelmeiknek. Fenséged személyes vagyonából hozta ezt a nagy áldozatot a haza érdekében, mert mindenki tudja, hogy Fenséged az államtól semmiféle néven nevezendő civilistát nem kap. Hódolattal kérem Fenségedet, kegyeskedjék ez alkalomból legmélyebb tiszteletem és köszönetem nyilvánítását elfogadni.”

Armand Calinescu miniszterelnök.

MÁJUS 25-ÉN LESZNEK AZ V. OSZTÁLY FELVÉTELI VIZSGÁI

(BUCURESTI.) (Rador.) Az V. osztályra az elméleti közép és kereskedelmi középiskolákban május 24-én kezdődik meg a rendkívüli vizsgaidő azoknak, akiknek vizsgájuk nem sikerült.

azok csak szeptemberben állhatnak elő újabb vizsgára.

ÖFELSÉGE IS MEGJELENIK A „BUKARESTI HÓNAP” MEGNYITÁSÁN

(BUCARESTI.) (Rador.) A „Bukaresti Hónap” május 22-iki ünnepélyes megnyitását Öfelsége is megjelenik a kormány tagjainak kíséretében.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI CIKKET ÁRUSÍTÓK ELLENŐRZÉSE

(BUCURESTI.) (Rador.) Marinescu közegészségügyi miniszter rendelkezést irt alá, amely szerint azok, akik gyógy-szertár, drogéria, gyógyszerlerakat, gyógyszerészeti képviselő, vagy gyógy-szergyártó laboratóriumok kihasználási jogait élvezik, illetve ilyen minőségben működnek és akiknek állampolgársága a múltévi idevonatkozó törvény rendelkezései alá került, kötelesek 30 nap alatt az egészségügyi minisztériumhoz beterjeszteni igazoló irataikat arról, hogy nem vesztették el román állampolgárságukat. Azok, akik a rendelkezésnek a jelzett idő alatt nem tesznek eleget, elvesztik tulajdonosi, vagy gyógyszer-tár, illetve drogéria tartási jogukat.

Ezerkettőszáz vasuti munkás csatlakozott a vasmunkások szakmai szervezetéhez

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Miután a szamostartományi vasmunkás szakmai szervezet elnyerte jogi személyiséget, megkezdte széleskörű szervezési akcióját. A szakmai céh vezetőségének minden igyekeve arra irányul, hogy a Szamostartomány területén minden szakmai munkás tagja legyen a szervezetnek, ami egyenesen érdeke is mindenkinek, mert szervezetlenül nem kap hat jogvédelmet a munkabírság előtt sem, ha a munkaadójával viszályba kerül. A szakszervezet a szervezkedés terén már eddig is jelentős eredménye

ket mutat fel. A legnagyobb eredmény az államvasuti műhely szakmunkásainak megnyerése. A vasuti munkások vezetői elvben már kimondották, hogy csatlakoznak a vasmunkás céhhez. A tényleges csatlakozás június 4-én történik meg, amikor a Vasmunkás Otthonban tartandó nagygyűlés keretében mondják ki a vasuti munkások, hogy érdekeik védelmét a vasmunkás szakszervezetre kívánják bízni. A vasuti műhelymunkások csatlakozásával a vasmunkás szervezet 1200 taggal erősödik.

Hurokra került Monostor „réme” — aki végigfigyelt az egész VI. kerület lakosságát

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Rendkívüli veszedelmes tolvajt tett ártalmatlanná a kolozsvári rendőrség tegnap délután: letartóztatták Ceteras Dumitru monostori rovtomultu 54 éves férfit, kit sorozatos lopásokkal vádolnak.

SOROZATOS LOPÁSOK A MONOSTORI NEGYEDBEN

Az utóbbi hetekben ugyiszólván egymásnak adták a kilincset a hatodik kerületi rendőrségen a panaszosok, akik bejelentették, hogy ismeretlen tettesek sorra betörnek a monostori lakásokba és azokat teljesen kifosztják.

MUNKÁBA ÁLL A RENDŐRSÉG

A kerületi rendőrség azonnal részletes jelentést tett a bűnügyi osztálynak a sok lopásról, ahonnan két ügyes detektívet rendeltek ki a helyszínre a kerületi rendőrség közegei mellé a lopások tettesének kinyomozása érdekében.

HUROKRA KERÜLT A FÖTETTES

Alig egy napig tartó nyomozás után a hatodik kerületi rendőrség emberei a kirendelt bűnügyi nyomozókkal karöltve

megállapították, hogy a sorozatos lopások fötettese Ceteras Dumitru Lingurarilor-ucca 97. szám alatt lakó 45 éves rovtomultu gonosz-tevő,

akit nyomban előállítottak és megkezdtek a kihallgatását. Vallatása során — miután a rendőrségnek hamarosan tárgyi bizonyítékok is kerültek birtokába,

a veszedelmes betörő „kibeszélte” magát. Így ismerte be, hogy a múlt hó 14-én este betört Oprea Maria Manasturului-ut 221. szám alatti lakásába, ahonnan 5600 lej értékű ruhaneműt vitt el. Másnap — felbuzdulva első sikerén — a kora délutáni órákban behatolt álkulccsal Ostelean János Câmpului-ucca 56. szám alatti lakos házába és 6000 lej értékű fehérneműt zsák mányolt, majd Maier Florica Manasturului-ut 235. Chiorean László Manasturului-ut 245., Muresan Ana Manasturului ut 148., Kiss Klára, Nistor Maria és Muresan Precup ugyancsak monostori lakosoknál tett éjszakai látogatást és azoktól távollétükben

különböző ruhaneműt és egyéb tárgyakat lopott össze együttesen 36.500 lej értékben.

MEGTALÁLJÁK A ZSÁKMÁNYT

A házkutatások során az ellopott zsákmány egyik részét meg is találták Ceterasnál, míg a többi tárgyakat eladta és a pénzt elköltötte. A megtalált bűnjelkeket a károsultak nagy örömmel vették át a hatodik kerületi rendőrségen, az ügyes detektívek bravuros munkája nyomán.

„KÉNYTELEN VOLTAM LOPNI, MERT ELMULATTAM A FELESÉGE PÉNZÉT”

Vallatása során Ceteras könnyező szemmel így mondotta:

— Kénytelen voltam lopni, mert Husvélkor elmulattam a feleségem pénzét

és emiatt a családi veszekedés napirenden volt nálam...

— Saját vagyona volt a feleségének a pénz? — kérdezte meg ekkor a sorok írója a vakmerő tolvajtól — és köteles volt-e visszatéríteni?

Ceteras megmagyarázta, hogy közös vagyonukat alkotta az a pénz, de mint-hogy az asszonyok nem szeretik, ha a férj az ugynevezett konyhapénzhez nyúl, kölcsönvett összegnek minősítette azt és mindenképpen visszakövetelte tőle.

Ceterasnak egyébként nagyon viharos a multja. Ismeretes, hogy néhány évvel ezelőtt „nekiállott”, hogy 20 lejeseket gyártson, de a rendőrség tetten érte, átadta az ügyészségnek, ahol 7 hónapot ült.

Néhány hónappal ezelőtt pedig valami családi viszály miatt öngyilkossági szándékkal kiment a Mihály-kertbe, ahol felakasztotta magát egy fűzfára. De a felesége diszkrétan nyomon követte és idejében levágta.

Kihallgatása befejezése után a vakmerő, veszedelmes, de végül mégis csak porul járt betörőt átadják az ügyészségnek, ahol bizonyára mint jó ismerőst várják. (p. j.)

Bíróságtól bonyodalmak keletkeznek, ha a kélggermekes, de modern gondolkozású asszony szerelmes lesz

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Érdekes asszonytársasági pert tárgyalt a napokban a kolozsvári járásbírság. K. F. fötisztviselő 36 éves felesége, aki egyben két gyermek anyja egy napon elhagyta a férjét és gyermekeit és egy butorozott szobába költözött. Egyben nem mulasztotta el azt sem, hogy a férjéről 4000 lejes tartásdíjat kérjen. A férj arra hivatkozott, hogy a felesége egy ügyvéd szép szavaitól széldült meg és ő amikor rájött arra, hogy a felesége igen sokat „korzozik” a városunk főterén egy öszü lőhajú, de katonásan fiatalos ösvéddel, nyomtatékosan felszólította feleségét, hogy egyre gyakoribb és mindinkább hosszabbra nyuló sétákat szüntesse be. A feleség, aki közben egészen „modern-vonaluvá” soványította magát, inkább hallgatott az öszhajú, de fiatalos üggyvédre, mint férjére. A tárgyaláson a feleség azzal indokolta a tartásdíj megítélésére irányuló kérését, hogy az elköltözés előtti napon a férje illetlen szavakat használt vele szemben és összeszidta. Így ő a férj hibájából volt kénytelen a közös lakást elhagyni.

A férj arra kérte a bíróságot, hogy adjanak helyet a bizonyításnak, arra nézve, hogy feleségének semmi oka nem volt panaszra, s csupán a behizelgő módoru öszhajú üggyvéd ur gyöngéd szavaitól megszédülve, minden különösebb ok nélkül hagyta ott úgy őt, mint két gyermekét. A bíróság a bizonyítást elrendelte és így a legközelebbi tárgyaláson ki fog derülni az, hogy helytálló-e a férjnek az az állítása, hogy a feleség nemcsak, hogy alap nélkül hagyta ott az évtizedek óta boldog családotthont, de havi 4000 lejt tartásdíjat is követel és hogy van-e egyáltalán joga arra?

— **Eminescu-emlékbélyegek.** Bukarestből jelentik: Eminescu halálának félszázados évfordulója alkalmából a román posta Eminescu emlékbélyegeket hoz forgalomba.

— **Kislányok a csendőrségen.** A szlovákiai Alsómecenzéről jelentik, hogy Wollner igazgató-tanító előadást tartott a gyermekeknek a Hlinka-gárda jelentőségéről. Előadását azzal fejezte be, hogy éljont vezényelt a gárdára, amelyet a kisleányoknak meg kellett ismételni. Négy magyar nemzetiségű gyermek az éljont nem mondotta ki, mire az igazgató rendelkezésére a 10-14 éves gyermekeket a gölnicbányai csendőrségre vitték és katonai törvényszék elé állítják őket, a szlovák haza meg nem becsülés vádjával terhelve.

Görögország fővárosa negymilliárd drachmát örökölt Mexikóba kivándorolt és ott elhalt szülőijétől

(ATHÉN.) Görögország fővárosa váratlanul tekintélyes összegű örökséghez jutott. Az örökhagyó Alcibiade Seraphis — Athén szülőjé, akit ötven évvel ezelőtt Görögországból Mexikóba vándorolt ki és ott is halt meg nemrég 70 éves korában.

Alcibiade Seraphis 10 éves korában került el Athénből. Előbb Amerikába vándorolt ki szerencsét próbálni. Mint fiatal gyermek újságot árult az utcákon és rikkancsi minőségben annyit keresett, hogy szerényen megélhetett. Később cipőtisztító lett, majd edénymosogató egyik nagy newyorki étteremben. Ekkor már lényegesen javult az életsorsa. Elsajátította az amerikai-angol nyelvet, később megtanult spanyolul is és ekkor már jobb házakhoz lett bejáratos, ahol az újságokból olvasta fel a napi híreket az öregebb és elkényelmesedett, jobb módú amerikai házaspároknak. Takarékos életmódjával néhány száz dollárt gyűjtött össze, amellyel kisebb földbirtokot vásárolt. Szorgalmasan gazdálkodott ebből a jövedelméből azonban még nem tudhatott volna negymilliárd drachmát összegyűjteni és szülővárosára hagyományozni.

A kivándorolt görögöt azonban nem hagyta el szerencséje. Ásás közben birtokán bő petróleumforrásra bukkant, amelyet szakértő mérnökökkel aknáztattott ki és a föld mélyéből előkerült petróleum értékesítésével rövid idő alatt óriási vagyona tett szert. Mint agglagény hozzátartozó rokonok nélkül halt el és ezért hagyta negymilliárd drachma (több mint nyolcmilliárd lej) értékű vagyonát szülővárosára, — Athénre.

— **A botanikus kert hírei.** Az év minden szakának megvannak a maguk lelket, szemet gyönyörködtető hónapjai, hetei, napjai, sőt órái, melyeket ha elmulasztunk, soha nem pótolhatjuk. Városunk gyönyörű üdülőkertje: a Botanikus-kert már hetekkel ezelőtt megnyitott és a bentlelő virágházi növényein kívül már sok szép szabadban nyíló virág, díszcserje látható a maguk különös szimpompájában. Így, amint a kapun belépünk, szemünk elé tűnnek a csodásabbnál-csodásabb tulipánok, melyek pompásan díszlenek a bejárati út mindkét oldalán, valamint a két nagy körünyben. Ott látjuk mindjárt a szerényen meghúzódó Iris germanica-t, és Paeonia arborea-t a virágház bejáratán a falra magasban futó Wistaria macrostachya fürtös lila virágai, a „Japán kert” Cydonia japonica egőpiros virágai díszlenek a fehérvirágú Pirus Zumi Matsum és a Spiraea prunifolia apró fehér virágai között. A japán pavillon Hortensia-i lektől az arra haladók figyelmét és biztatón integetnek felénk. Néhány lépésre innen ott látjuk Rudit, a kert látogatóinak kedvenc majmát új otthonában. Kiemelkedő szépséggel díszlenek a Malus pumila díszcserjék és így a Viburnum Carlesii, a mediterrán növények között az Asphodeline lutea szép sárga bóbítáikkal. A sziklavirágok csoportjában a vad Primulaceae-k gazdag szimpompája között új színek és formák tárulnak szemünk elé: a Caragana arborescens sárga fürtjei bukkannak elő a fák üde zöld tengeréből és így a fehérvirágú Exochorda Alberti díszfái. Majd a Prunus fruticosa ugyancsak fehér virágú díszfácska tűnik elénk, nemkülönben a Spiraea díszcserje fürtös fehér virágai. Most díszlik teljes pompájában a Cytisus elongatus hosszufürtű fehér virága is, valamint az Iris hungarica, pallida és germanica. A mezei virágok egyik gyönyörű változatát is most láthatjuk pompázni az égő-piros virágú Paeonia tenuifolia-t és mindezeket felül az egész kert levegője telítve van orgonailattal és a tavasz üde levegőjével.

— **Bajuszrekorder!** A margatei bajuszversenyen a bajuszvilág bajnok büszke címét Harry Williams 68 éves versenyző nyerte el hegyesre kifestve negyvenkét és fél centiméter hosszú bajuszával.

INCZE ANDOR:

A Balkán-államok

— I. BULGÁRIA —

A Balkán keleti felén Bulgária, Jugoszláviai pendantja: kissé masszív, ugyanolyan népsűrűségű (56 lakos egy négyzetkilométeren), agrár jellegű állam, a bulgár faj „élettere”. Részben ázsiai eredetű nép, a magyarokkal rokon, de nyelve szláv és vallása görög-keleti, 6 millió lakosságának 85 százaléka bulgár, 11 százaléka török, a többi román, zsidó, görög és örmény.

Mint Jugoszláviában a legjobban művelt és legnépesebb terület az ország északi része. A Balkán felől a Duna völgyére lassan leereszkedő mészkőplató ez, amely egy 150—200 méteres meredek parttal szakad le, míg a szemben levő román part alacsony. Alig hullámos fennsík, amelybe keskeny és mély völgyek vésődtek. Az éghajlata elég zord, a hőmérséklet télen —25 fokig süllyed, a kevés eső többnyire nyáron esik, a növényzet is stepszerű, az erdők a völgyekre szorítkoznak. A bulgár plató az orosz és román szteppek folytatása, lösz-talaja éppen olyan termékeny, mindenütt buza, tengeri és árpa földek, melyeket szorgalmas kis birtokosok művelnek. A Duna-menti városok a nemzeti történelem emlékei fontos erődítmények már a római korban: Ruszcsuk, Plevén, Szumen és a régi főváros, Trnova.

Délebbre a Balkán-hegység kezdődik, de sehol nincsenek vad sziklaormok, hanem lekerekített tetőin mindenütt gazdag legelők. Középe, magasságok, a lejtőkön pedig sűrű erdőségek, a hegylakó pásztorok még a török hódítás elől menekült ide.

A Balkán déli oldala felől nyugatról-keletre egész sorozat kis medencei területek el a szófiai, kasanliki, szivnoi, burgászi medencék, majd délebbre a tágasabb plovdivi, starazagorai, yambolli medencék. E zárt medencék éghajlata száraz, ezért sárgas, öntözésre szorulnak, viszont az enyhe éghajlat kedvez a déli növényzetnek, gyönyörűek a kasanliki és szivnoi rózsaföldek. A tatár és török betörések idején a békés földművelő nép a hegyvidékre vonult vissza és csak újabban 1878 óta népesültek be a medencék. Ezért gazdaságilag ma is sokkal fejlettebbek, mint az északi platóvidék, sok az idegen, főleg török lakosság, de a legnagyobb városok mégis itt vannak: Burgász, Plovdiv (90.000 lakos). Szófia mely sokáig török jellegű város, azután a bulgárok Macedónia felé előretolt végvára, népeségének rohamos gyarapodása (250.000) macedon bevándorlással magyarázható — és végül délnyugatra emelkednek az igazi bulgár hegyiségek, a Balkán masszívum legkiemelkedőbb pontjai, a Muszatalah még a görög Olympusnál is magasabb (2926 méter). Szép erdős hegyvidék, a lakóházakkal beépített kis hegyi falvak a középben kiemelkedő mecsettől, igen

festői látványt nyújtanak — tudniillik a lakosság az izlámoknak hódol, sőt a nomád román lakosság is mohamedán vallású. A mohamedán szlávok, az ugynevezett pomok-ok nagyon fanatikus, favigással, szénegetéssel foglalkozó nép, amely sovány földjén burgonyatermeléssel kénytelen megelégedni. Mégis ez az a vidék Bulgáriában, ahol az ipar aránylag elég fejlett. Pernik és Bobovdil a barnaszén-termelés központja, Szamakovban vasat bányásznak, itt a kohászat elég fejlett. A hegység sokkal egészségesebb mint a maláriás Sztruma és Meszta sülyedési völgyein, bár itt virágzó dohány és szőlőművelést találunk.

A politikailag elég biztos alapokon álló bulgár királyság munkás nemzeti érzelmű aránylag homogén összetételű népességre támaszkodhatik, habár gazdaságilag még elég primitív fokon van, főleg a birtokok elaprózódottsága miatt. Külkereskedelme jelentéktelen, a kivitel 45 százaléka dohány, 12 százaléka tojás, de a még kiaknázatlan gazdasági források jelentékenyek. Sok háborun keresztül ment kis ország ez, elvesztette területének egyes részeit. Igazi vesztesége az Égei tenger partvidékének elvesztése, amelyet alig 1913-ban szerzett meg, de Görögország ismét elfoglalta, így az egyetlen tengeri kijárata a Fekete tenger partján épült két kikötő Varna és Burgász, ide vasútvonal vezet. A legérzékenyebben azonban az érintette Bulgáriát, hogy a rég óhajtott Macedóniát nem nyerhette el, ezt Jugoszlávia és Jugoszlávia osztották fel maguk között. A határozott néprajzi jelleget nélkülöző vidékért 40 éven keresztül küzdött a bulgár propaganda és sikerült a lakosság egy részét elbulgárosítani. A macedo-bulgár politikai vezetők azonban a sikertelenség folytán Bulgáriába emigráltak ki, veszedelmes terveikről azonban nem mondtak le és főközöi, hogy a Jugoszláviával való viszonya kellőleg máig sem sikerült elrendezni. Pedig ez talán a pánszláv szempontból igen kívánatos volna, hiszen a két állam egy hatalmas, az Alpoktól a Fekete tengerig terjedő 25 millió lakosú birodalommal egyesülhetne.

— **A majmoknak módfelett tetszenek a legújabb divatu női kalapok.** Newyorkból jelentik: Bean Róbert, a csikagói állatkert igazgatója évi jelentésében kiemeli, hogy a legújabb divatu női kalapok ellenállhatatlan varázserőt gyakorolnak az állatkert majmaira, melyeket leirhatatlan izgalom és vágy vesz erőt, mihelyt divatú kalapot viselő hölgy a majomkretrehez közeledik. A majmok szemmel láthatólag mindenáron szeretnének birtokába jutni egy ilyen modern kalapnak.

Már a közvélemény „mégmérésével” is foglalkoznak az amerikaiak

(LONDON.) Most érkezett meg az angol fővárosba dr. George H. Gallup, az Amerikai Közvélemény-intézet megalapítója. Angliában a Brit Közvélemény Intézet munkáját tanulmányozza, mely az ő módszerei szerint dolgozik. Angliából Párisba megy, hogy megvizsgálja azokat a kísérleteket, melyeket a francia fővárosban végeznek a közvélemény „mégmérésére”.

— Reméljük — mondta Gallup Londonban, — hogy a világhírességre jutó gokról ugyanazokat a kérdéseket tehetjük fel minden demokráta országban és ugyanazon a napon közölhetjük az eredményeket, sőt, hogy az államférfiak meghallhatják a megszólaló népek őszinte hangját. Az Egyesült Államokban a közvélemény-mérés technikáját már a kormányzás új fegyverének tekintik és több minisztérium tervezi, hogy közigazgatási célokra fel fogja használni.

Gallup 37 éves, magas férfi, nyugodtan és halkán beszél. Eredményeiről igen szerényen nyilatkozik.

— A közvélemény mérésének tudománya — mondja — még gyerekcipőben jár. Igaz, hogy körülbelül 130 állami választás eredményét jósoltuk meg alig három-névszázalékos tévedéssel, de még sem tartjuk magunkat csálhatatlannak. Állandóan kísérletezünk és igyekszünk technikánkat javítani. Ujabban azzal próbálkozunk, hogy ne csak magát a véleményt, hanem a vélemény intenzitását is megmérjük.

— **Vitaminvizsgálatok burgonyával.** Lieck, a koppenhágai vitaminkutató laboratórium egyik tudósa megállapította, hogy a nyári burgonyában hatványosan több vitamin van, mint a téli fajtákban. Ezek szerint a burgonya nyáron sokkal értékesebb táplálék a V-vitamin tartalom miatt, mint télen. De nemcsak az évszaktól, hanem a burgonyafajtától is függ a vitamintartalom, azonkívül pedig befolyással van rá a raktározás is. Szakszerű raktározás mellett jóval tovább őrzi meg az eredeti vitaminmennyiséget, úgy, hogy a tél legvégéig is bőven kitarthat.

— **Új óriás-híd építenek Newyorkban 50 millió dolláros költséggel.** Newyorkból jelentik, hogy a város új óriáshid-építését határozta el, amely a Battery Parkot köti majd össze az East Rivel fölött Manhattan sziget déli csúcsával és Brooklynal. A közel öt kilométer hosszú gigantikus méretű híd költségeit 50 millió dollárra becsülik. Az építés 27 hónapig tart.

— **Ipari és kereskedelmi vállalatoknál nem alkalmazható 14 éves aluli személy.** Az 1928. évi kiskorúakra vonatkozó törvény 5. és 48. szakaszai szerint a 14-ik életévén aluli személy nem alkalmazható sem kereskedelmi, sem ipari vállalatnál. Ezen törvényes rendelkezés ellenőrzése érdekében a betegsegélyező pénztárak most utasítást kaptak, hogy 14 éves aluli tanulók vagy alkalmazottak bejelentéséről és az általános betegsegélyzői ellenőrzés alkalmával megállapított ilyenmű kiadásról tegyenek jelentést és illetékes munkügyi felügyelőségnek, a vonatkozó jegyzőkönyv felvétele és eljárás megindítása érdekében.

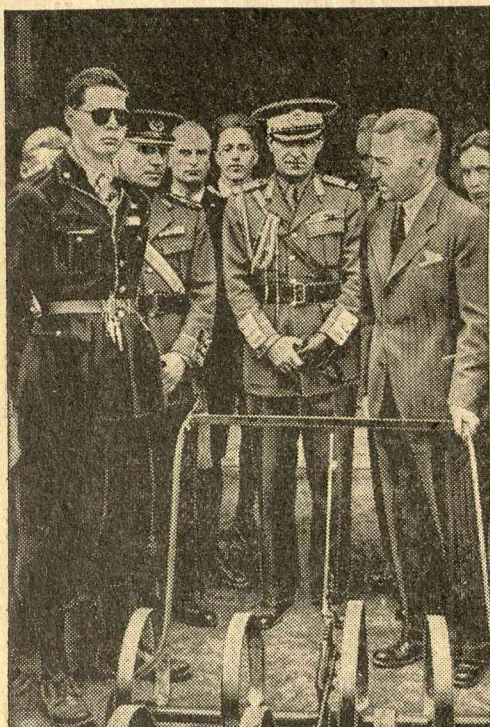
— **Miniszter és képviselő ökölharca az államtanács termében.** Bombayból jelentik: Colomboban a ceyloni államtanács termében egy miniszteri alkese-redett ökölharcot vívott egy képviselővel. J. L. Kotalwala közlekedési miniszter sértőnek találta R. P. Gunawardena képviselő szavait és amikor a képviselő nem volt hajlandó bocsánatot kérni, a miniszter bírálójához lépett és hatalmas ökölcsapással leterítette. Gunawardena talpraugrott és ellenfelére rohant. Szabályszerű ökölpárbaj kezdődött; záporoként hullottak a csapások nemcsak a küzdőfelekre, hanem D. Senanayake földművelésügyi miniszterre is, aki zét akarta választani a verekedőket. Teremőrök és rendőrök vetettek véget nagynehezen a kevésbé épületes jelenetnek.

MEGSZOKOTT

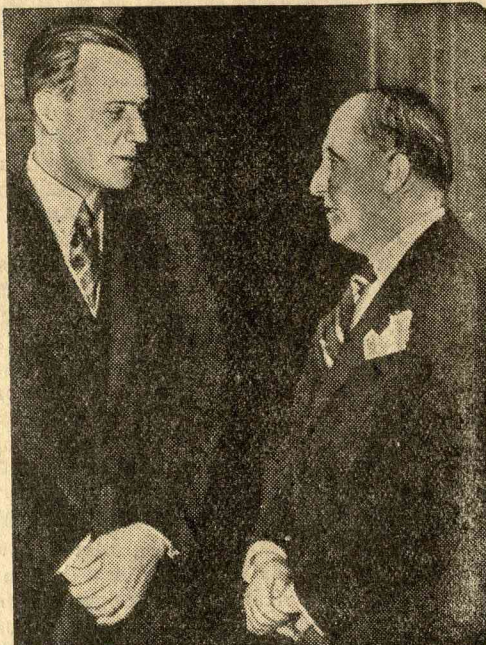
helyén tisztíttassa ruháit...

a

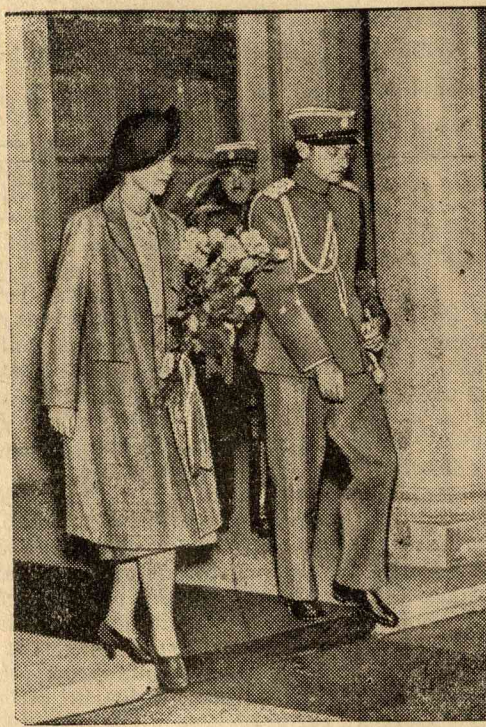
Ezink-gyárban

MIHÁLY TRÓNÖRÖKÖS LÁTOGATÁST TETT A KIRÁLYI BIRTOKON. Mihály nagyvajda, Románia trónörököse a baneasai királyi birtokra utazott és azt megtekintette.

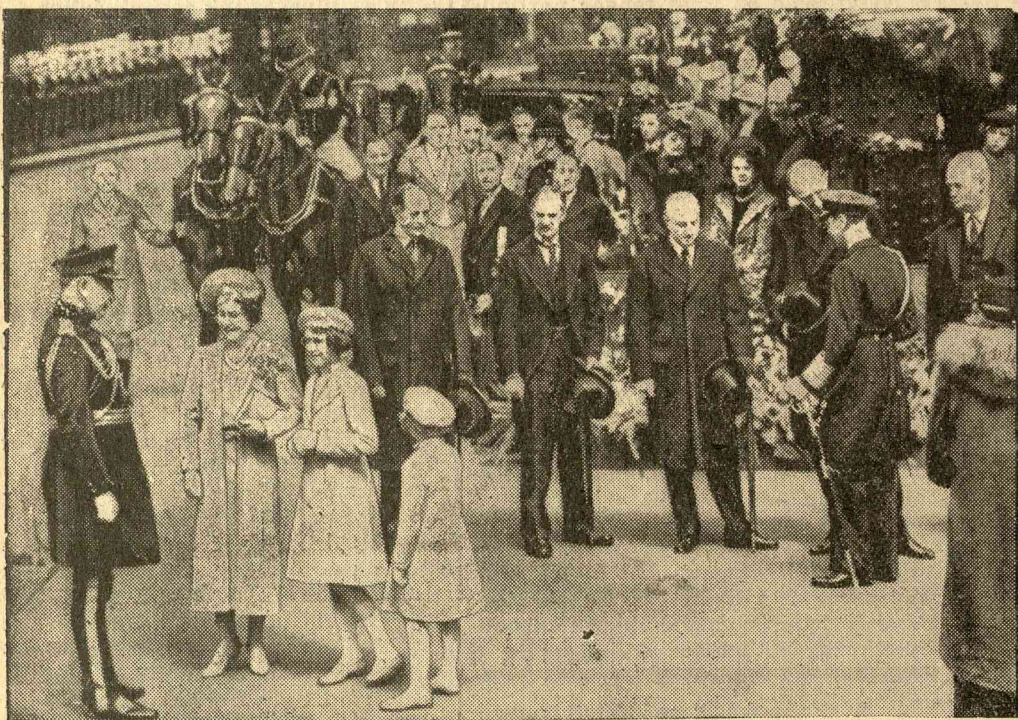
GAFENCU BELGRÁDBAN. Gafencu román külügyminiszter európai körútja során Belgrádba is ellátogatott, ahol nagyfontosságú megbeszéléseket folytatott Markovics külügyminiszterrel.

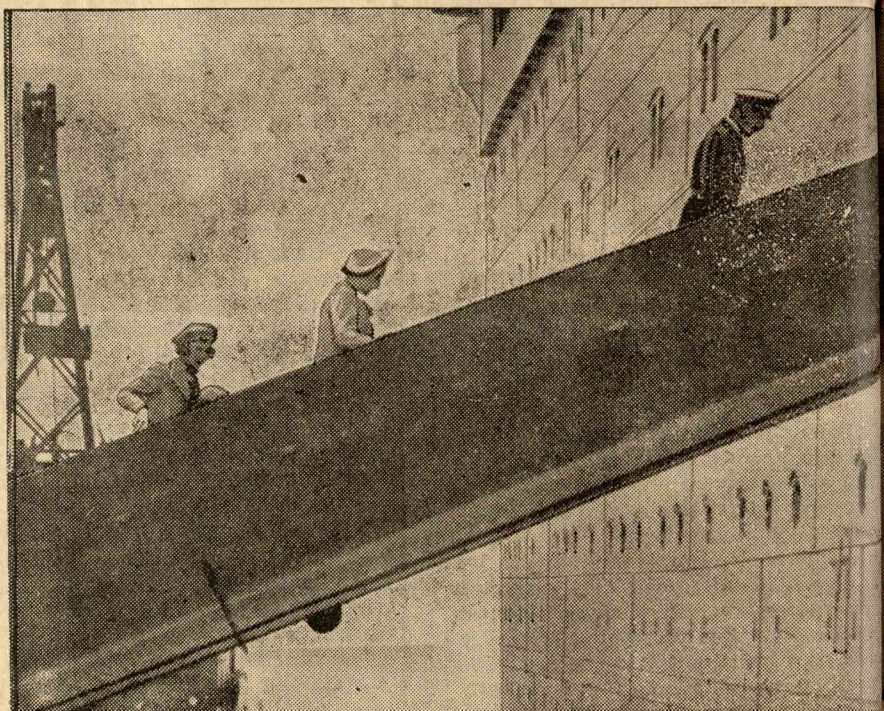
PÁL JUGOSZLÁV KORMÁNYZÓ-HERCEG RÓMÁBAN. Pál herceg és Olga hercegnő elhagyják Belgrádot, hogy Rómába utazzanak.

LEON BLUM LONDONBAN. Blum volt miniszterelnök szociáldemokrata párt elnöke utazott. A hírneves Albert Levy angol szociális vezér (jobb) társaságában.

ELBUCSUZIK AZ ANGOL KIRÁLYI PÁR. VI. György angol király kanadai útja előtt búcsút vett a Waterloo pályaudvaron a kormánytagjaitól.

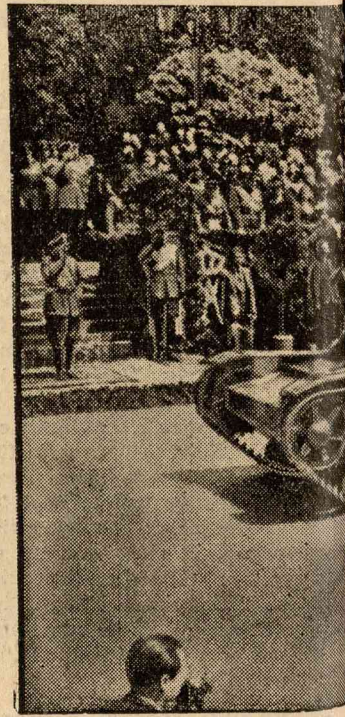
AZ ANGOL KIRÁLYI PÁR AZ „EMPRESS OF AUSTRALIA” ZÖCS FEDÉLZETÉRE MEGY.

AZ ORLEANSI ÜNNEPSÉGEK BEFEJEZÉSE. Orleansban az ünnepségek befejezése után nagy körmenetet rendeztek, amelyen részt vett Lebrun köztársasági elnök is.

ORLEANS MEGÜNNEPLI FELSZABADÍTÁSÁNAK 510-IK ÉVFORDULÓJÁT. Ez évben ünnepelte meg Orleans városa az angol uralom alóli felszabadulásának 510-ik évfordulóját. A város ez alkalommal kivilágítást rendezett az orleansi szűz szobra körül.

A SZÓFIAI SZENT GYÖRGY ÜNNEPSÉGEK. Bulgária fényesen megvédőszentjének, Szent György napját. Minden nagyobb katonai csapatszemlék volt. Rosban Boris cár nézte a végső csapatszemléket.

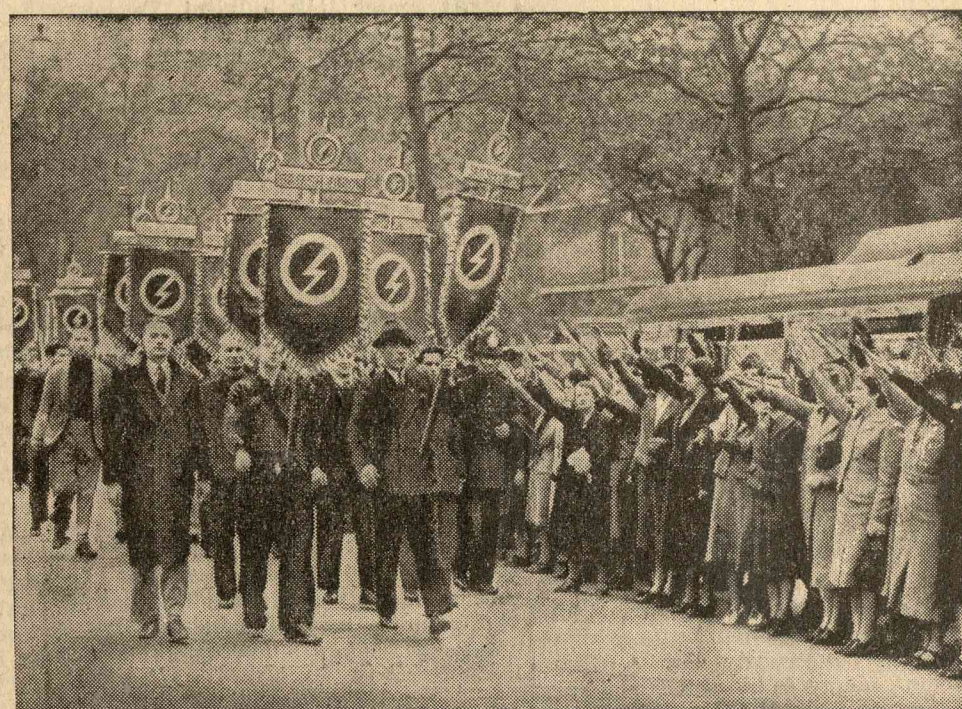
BRAUSCHITSCH német hadsergőfőparancsnok résztvett az itáliai nagy katonai díszszemlén.

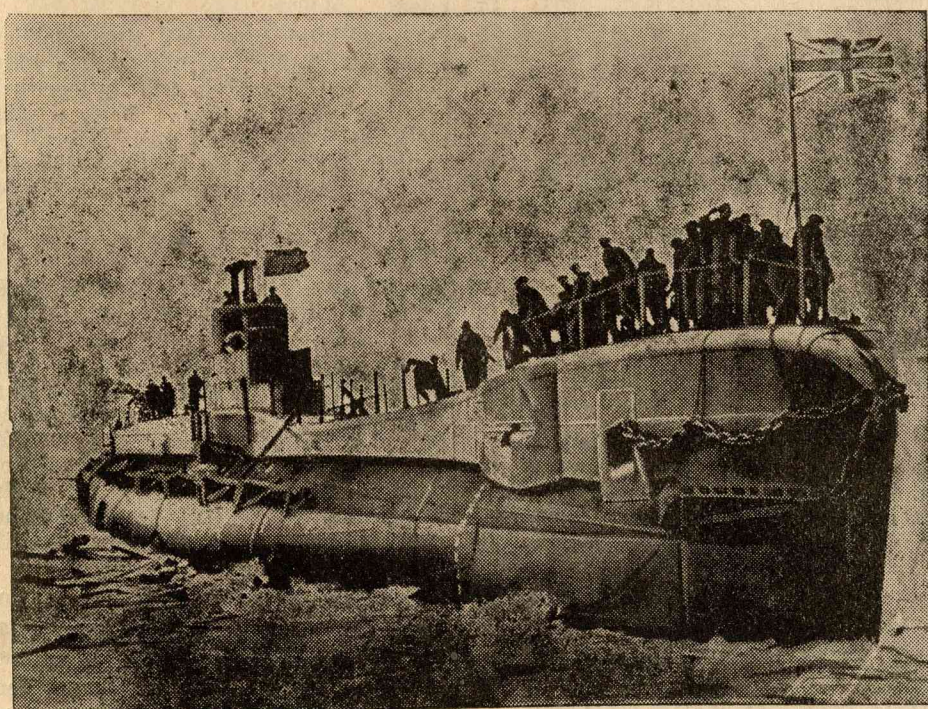
A MILÁNÓI MEGBESZÉLÉSEK. Ribbentrop német külügyminiszter, mint tudvalevő, Milánóban fontos megbeszéléseket folytatott Ciano gróf olasz külügyminiszterrel. Milánó lakossága a német vendéget ünnepélyesen fogadta.

ANGOL KATONAI GYAKORLATOK A PIRÁMISOK TÖVÉBEN.

AZ ANGOL FASISZTA PÁRT FELVONULÁSA. Sir Oswald Mosley vezetése alatt felvonulást tartott a brit fasisztapárt.

KÉT UJ TENGERALATTJÁRÓ VIZREBOCSÁJTÁSA. Az angol hadiflotta két új tengeralattjárót kapott.

KERESZTÉLY DÁN KIRÁLY KATONAI JUBILEUMA. Keresztély dán király a hadseregbe való belépésének 50-ik évfordulóját nagy ünnepséggel ülték meg. A király fogadja a dán hadsereg főbb tisztjeinek tisztelgését.

A propagandaügyi miniszterium brüsszeli kiállítása hatalmas sikert aratott

(BRÜSSZEL.) A szépművészeti palotában — mint megírtuk — nemrégiben nyitották meg azt a román népművészeti kiállítást, amelyet a propagandaügyi minisztérium szervezett a gróf Carton de Viart volt miniszter, a Belga-Román társaság elnökének vendégsége mellett. A hivatalos személyeket és előkelő vendégeket nagy ünnepélyességgel fogadták a kiállítási helyiségben, amelynek épületét a román nemzetiszínű zászlókkal díszítették fel és az előcsarnokban pedig elhelyezték II. Károly király Öfelségének bronz szobrát. A vendégeket Radulescu Mehediint Románia belgiumi követe fogadta a román követség tisztikarának az élén. Színpompás képet nyújtott a meghatalmazott román miniszter feleségének, Radulescu Mehediint asszonynak és a többi román nőnek nemzeti viselete. A hivatalos megnyitáson megjelent az egész diplomáciai kar, Franciaország, Németország, Japán, Kína, Lengyelország, Jugoszlávia, Görögország, Bulgária, Törökország, Portugália, Norvégia, Litvánia követei és konzuljai. Adolf Max államminiszter, Brüsszel polgármestere, a szenátus elnöke, a belga katonai nagyvezérkar főnöke, Pontus tábornok a Belga-Román társaság alelnöke, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, a belga külügyminisztérium képviselője és több más előkelőség.

A Belga-Román társaság nevében Pontus tábornok mondott avató beszédet, amelyben utalt arra a baráti kapcsolatra, amely Belgium és Románia uralkodó családjai között fennáll és amely kapcsolat az európai béke és megértés eszméjét szolgálja.

Pierre Beuticet, a királyi muzeumok igazgatója, ismertette a román népművészet szépségeit és sajátosságait, amelyek a román nép lelkületét tükrözik vissza.

Radulescu Medeiint Románia minisztere köszönetét fejezte ki a propagandaügyi minisztériumnak a kiállítás megrendezéséért, amely alkalmat nyújtott arra, hogy a román népművészet legszebb termékeit ismertették meg a külföldön és amely szorosabbra fűzte Románia és Belgium eddig is fennálló baráti kapcsolatát.

A brüsszeli kiállítás, amely az ötödik a propagandaügyi minisztérium kiállításainak sorrendjében, kedvező alkalom volt a konstruktív román néplélek bemutatására és alkalmat adott arra is, hogy a külföld újlag a legteljesebb elismerését fejezhesse ki II. Károly király Öfelsége és Románia iránt.

— Ha az olcsó kávéház pincérnője milliomoshoz megy férjhez... Newyorkból jelentik: Potter Dorsay Palmer többszörös milliomos felesége 300 ezer dollár kártérítésért perelte férje szüleit. Honore Palmert és feleségét azon az alapon, hogy nem elég szívélyességgel fogadták és ezzel megrendítették társadalmi helyzetét. A sarasotai törvényszék, mely az ügyet tárgyalta, a keresetet azzal az indoklással utasította el, hogy felperes nő házassága előtt egy olcsó kávéház pincérnője volt, amely minőségében hozzászóhatott a kevéssé szívélyes bánásmódhoz.

— Ötmillió dollár volt tavaly a newyorki koldusok bevétele. Newyorkból jelentik: A rendőrség megállapítása szerint az uccai koldulás elviselhetetlen mértéket öltött Newyorkban. Az uccai koldusok múltévi bevétele ötmillió dollárnál többre rugott. Tízezerre tehető azoknak a koldusoknak a száma, akik nyomoréknak vallják magukat, de nem azok.

— Csapszék a szegényházban. Londonból jelentik: A dublini szegényház a zárószámadások tanúsága szerint 1938-ban tízezer fontot (körülbelül 17—18 millió lejt) költött whisky vásárlására; a bennlakók számára. A szegényház ellenőrzőtanácsa elrendelte a vizsgálatot annak megállapítására, hogy ki változtatta csapszékké a szegényházat.

Alkalom szüli a tolvajt, vagy az emberi felületesség és könnyelműség felelős leginkább a lopások elszaporodásáért

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az utóbbi időben kissé elszaporodtak városunkban a lopások és betörések. Az idevonatkozó jelentések tulnyomó részéből azonban az tűnik ki, hogy tulajdonképpen a károsultak vigyázatlansága vagy könnyelműsége volt az, ami elősegítette, hogy a bűncselekmény megtörténhessen. A legtöbb esetben kiderült, hogy a károsult nyitva hagyta szobájának ajtaját, vagy a ház kapuját. De olyan eset is előfordult, hogy az illető nyitott ablak mellett aludt, vagyis egészen könnyűvé tette a többnyire alkalmi tettes munkáját, mert régi közmondás az, hogy az alkalom szüli a tolvajt.

Ezért is van, hogy a lopási zsákmány tulnyomórésztben ruhanemű, vagy kisebb háztartási felszerelési tárgy, amit a tolvaj sebtében össze tud szedni és magával vinni.

Az álkulcsosok ügye

Gyakran mesélik azonban az is, hogy a tettesek álkulccsal dolgoznak. Ez az álkulcs valójában nem más, mint az az egyszerű tolvajkulcs, amelyet a közhasználat egy szóban sperrhahninak neveznek. Ezzel pedig az egyszerű zárat gyerekszerűen kinyitni. Természetesen sokkal nehezebb volna már az alkalmi tettesek garázdálkodása, ha megfelelő Wertheim-zárat vagy valami erősebb biztosító zárat alkalmaznának általában a lakások ajtaján és a zárat az emberek a távozásuk alkalmával mindig gondosan bezárnák, akkor is, ha ez a távozás akármilyen rövid időre szól.

Fő az elővigyázat

Sokszor megtörténik, hogy uccai lopások fordulnak elő, aminek pedig egyszerű ellenszere van. Nem kell a toloncokba belevegyülni és a pénztárcára vigyázni kell. Aztán koldusokat és ismeretlen egyéneket sem szabad könnyelműen beengedni a lakásba, ha ott hon nincsenek többen, vagy legalább is nincs otthon férfitemember, akinek a szeme jobban tud vigyázni. Magától értetődő dolog, hogy ha a hatósági előírásoknak megfelelően a kapukat késő este mindenütt pontosan bezárnák és könnyelműen nem felednének nyitva ablakokat, sokkal kevesebb lenne a lopások száma.

A detektívek ügyessége

Mindenesetre öröndetes dolog, hogy a kiváló kolozsvári rendőrség és detektívtestület a legtöbb esetben ennek ellenére is kinyomozza a tetteseket.

Ez azonban igen gyakran csak nehézmunkával sikerül, mert hiszen nem állanak rendelkezésére pontos adatok és nyomozási támpontok és a legtöbb esetben tisztán a pompás detektív-szimulacron kell elindulni, vagy a megfelelő és azonos módon végrehajtott lopási esetek összevetésével. Így ugyanis rá lehet jönni arra, hogy ilyen módszerrel melyik ismertebb és rendőrségre nyilvántartott tolvaj vagy betörő dolgozik.

A könnyelműség következményei

Az emberi felületesség és könnyelműség oka a legtöbb esetben a lopási esetek elszaporodásának, amelyeknek aránylag könnyűszerrel lehetne gátat vetni, hogy ha az érdeketek kissé jobban vigyáznának a maguk portájára és holmijára. Mert újra és újra csak hang sulyozni kell, többnyire az alkalom szüli a tolvajt.

A lehetőség szerint tehát minél kevesebb alkalmat adjunk arra, hogy meglophassanak bennünket azok, akik erre az alkalomra várnak.

Ne dicsekedjünk

Aztán még egy felesleges dolog, a nyilvánosság előtt sokszor dicsekedve és pletykálkodva fecsegni arról, hogy mi is van otthon. Magunk is több esetben voltunk tanui például, autóbuszok annak, hogy uriaszonyok egymás között beszélgetve, dicsekedve mondták el egymásnak, hogy ennyi meg annyi megtakarított pénzüket, ilyen vagy olyan ékszerüket, értéktárgyukat stb. van odahaza. Az autóbuszokban pedig gyakran olyan fülek is meghallhatják az ilyen könnyelmű fecsegetést és dicsekedést, akik azután adott esetben élnek, helyesebben visszaélnek a kínálkozó alkalmakkal. Tehát ilyen módon sem kell alkalmat nyújtani arra, hogy szint magunk adjunk bátorítást vagy kezdeményezést, persze nem célzatosan, hanem csak véletlen elszólással arra, hogy azután a tolvaj nem várt „látogatásával” megtiszteljen bennünket. Főleg pedig igyekezzünk mentesíteni a hatóságokat attól, hogy a saját könnyelműségünkre és felelőtlenységünkre is ők kényszerüljön állandóan vigyázni. Hiszen az is bizonyos, hogy amikor a tettest végre sok utánjárásal elfogják, nem igen szokták beismerni, hogy sokszor majdnem olyan hibásak vagyunk a könnyelműségünkkel, mint az alkalmat kihasználó tettesek.

Anglia egyik kincseskamrája: AZ ABADANI OLAJVIDÉK

Az angol birodalom egyik pillérje a Perzsa-öbölre támaszkodik. Itt vannak ugyanis a világ legdusabb petroleummezői, amelyek kifogyhatatlan áradással gazdagítják a brit petroleumérdekeltségek zsebét, amellyel, hogy biztosítsák az angolok távolkeleti olajszükségletének kielégítését. Érdekesen ír a Perzsa-öbölben élő angol petroleumterületről gróf Pückler, a jónévi német földrajztudós.

Az abadanai olajvidék

— Irakból jövet — írja gróf Pückler — félórai autótut után elértük az irani, vagyis perzsa határt és nem sokkal később a Choramschach-i vármállomást. Akivel csak találkoztam, mindenki arra figyelmeztetett, hogy az irani vámtisztviselők igen szigorúan végzik dolgukat és ezért jó lesz, ha nem viszek olyan tárgyakat magammal, amelyek vámt alá esnek. Tudni kell, hogy iráni pénzt nem szabad külföldről bevenni az országba. Ennek ugyanis az a magyarázata, hogy külföldön feleáron kap-

ható a perzsa pénz, amelynek azonban a vásárlóereje a határon belül teljes értékű. Kellemes meglepetést okozott, hogy a Choramschach-i vámtiszt igen udvarias ember volt, aki bár alapdusan átkutatta bőröndjeimet, de még sem turkálta fel holmijaimat. A testi motozást is mellőzte.

Choramschach jelentékeny helység Ha tárában találkozik a széles Karun a Schar el-Arab-al. A legtöbb térképen nincs feltüntetve ez a város. Csak Abadant, az olajvárost jelölik meg, amely Choramschachtól mintegy öt kilométernyire Schar el-Arab partján fekszik. Mindkét város az Anglo-Iranian Oil Company, vagyis az angol-irani olajtársaság központja. Ezt a társaságot azonban messze földön is a perzsák, mint az arabok csak a „Compani” néven ismerik. Valamikor az egész tartomány fölött korlátlanul uralkodott az olajtársaság. Sőt egész Délperzsia övé volt. Ma már azonban ennek vége. Iran keménykezű uralkodója: Rhesa

Betegsegélyzői-bélyegek

valamint posta-, drogeria, okmányturisztikai, számla és aviatia bélyegek is a legnagyobb címletekben is állandóan kaphatók a

Str. Regele Ferdinand 59

Dohánytőzsdében

(Régi betegsegélyzővel szemben)

sah azonban alaposan megnyirbálta a hatalmukat. Egyetlen tollvonással megsemmisítette a vállalat koncesszióit és az angol kormány tiltakozása ellenére kérésztülvitte, hogy egészen új feltételek mellett és a brit vilásbíródalom garanciái ellenében kössenek szerződést az iráni kormánnyal. Az angol-Iranian Oil Company most már alaposan meghuzza magát, sőt igyekszik nem feltűnni. Mégis gazdasági hatalmát a tájakon érváltalában nem lehet lebecsülni. A Perzsa-öböl mentén ugyszólván minden talpalatnyi föld a vállalat tulajdona. De nemcsak a föld, hanem ami a földön van, ami rája épült, rajta halad: mind-mind a kezében van. Ahány autó erre gördül, az mind a vállalat tulajdonát képezi. A szódásüvegek címkeje is a vállalat nevét viseli. Az autóbuszok, amelyek Abadan és Choramschach között közlekednek, a choramschachi elsőrendű szálloda és rengeteg egyéb más ingatlan nemkülönben a Company-é.

A Perzsa-öböl irányjelzője

Mielőtt az ember Abadanba érkezne, a horizont alján két roppant fekete füstfelhőt lát. Olyan hatást keltenek, mintha vulkánkitörést jeleznének. A két vaskos füstfelhő messzire ott lebeg a Perzsa-öböl egén. Szó sincs vulkánkitörésről. Az abadani olajfinomító gáz tüzeit jelzik a füstoszlopok. A valóságban a Perzsa-öböl irányjelzői. A lakosság vulkanikus jelenségnek tartja azokat, annak ellenére, hogy a gáz csöveken árad arrafelé. Azt beszélnek, hogy az angolok szívesen eloltanák a lángokat, de eddig még nem sikerült nekik. Az abadani olajfinomító állítólag a világ legnagyobb ilyenemű telepe. Abadan valóságos gyárváros. Ahvaz környékéről 100 kilométerre, északra Abadantól vezeték az olajat hatalmas csöveken a Perzsa-öböl. Itt rengeteg tankhajó várja, hogy megtöltsék a bűzös, de értékes folyadékkal. Az egész roppant telepet a világháború után létesítették. Egy keskeny szigeten van a központja és az angolok mindeddig nem gondoltak arra, hogy hidat építsenek a part és a sziget között. Három folyó veszi körül ezt a területet. A Schar el Arab, a Karun és a Schar el Arab régi medre, amelyben azonban még mindig jelentékeny vízmennyiség csörgedez.

A vállalat tömérdek tisztviselője a szigeten él. Nem érintkeznek a külvilággal és idegennek csak a legritkább esetben engedik meg, hogy a sziget földjére lépessen. A vállalat kerti házaiban laknak, az autók, a hajók, amelyek igénybe vesznek, az éttermek, ahol étkeznek, a klub, ahol szórakoznak, a tennis- és golfpályák, mind-mind a vállalat tulajdonai. Olajból, az olajért és az olajforrások közepette élnek. Fölöttük elűzhetetlenül ott lebeg a nyersolaj és a benzin nehéz szaga. Innen aránylag jelentékeny távolságra, Mashurban a vállalat újabb, még az eddiginél is hatalmasabb olajfinomítót épített a Bender Sahur-i öböl mentén. Ide az északi vidéken levő Katshkor-gol-i petroleummezőkről fogják az olajat csöveken elvezetni. Egyelőre tömérdek hajó szállítja az épülő olajfinomító helyére a szükséges anyagokat.

Egy idő óta a keleten élő angolok nagyon tartózkodó. Ugy látszik, az újabb politikai események nincsenek inyükre. Mindenesetre, ameddig a perzsa-öböl roppant petroleummezők a kezükben lesznek, uralkodni fognak a tájakon. Hogy meddig, az a jövő kérdése.